

NOTA DE PREMSA

Basel Abbas i Ruanne Abou-Rahme presenten al MACBA *Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat*: una oda audiovisual a la resistència del poble palestí

- L'eix principal de la mostra és una instal·lació homònima creada per a aquesta exposició, que es pot visitar del 13 de febrer al 28 de setembre del 2026

Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat és la primera exposició dels artistes Basel Abbas (Nicòsia, Xipre, 1983) i Ruanne Abou-Rahme (Boston, Estats Units, 1983) a l'Estat espanyol. La mostra es podrà visitar al MACBA del 13 de febrer al 28 de setembre del 2026, i està comissariada per Hiuwai Chu, responsable d'Exposicions i conservadora del museu.

L'eix central és la instal·lació audiovisual homònima que es basa en una recerca recent sobre la resiliència dels palestins empresonats a través del cant i la poesia. Aquesta peça, que s'ha reformulat per a l'exposició del MACBA, és una coproducció entre el museu català, el Nottingham Contemporary, The Bell/Brown Arts Institute, la Brown University i el Kunstinstituut Melly, i forma part de la Col·lecció MACBA.

Basel Abbas i Ruanne Abou-Rahme, captura de *Presoners del amor: Fins al sol de la llibertat*, 2025. Cortesia dels artistes

A l'exposició del museu barceloní es presenten creacions anteriors, amb la qual cosa es configura una mostra que recorre una trajectòria de gairebé dues dècades de

compromís constant amb la poètica i la política de la memòria i amb la lluita contra l'espoli i l'opressió de Palestina i altres territoris.

Collapse, Screenshots, Desktop Performances i *Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat* són el testimoni de les realitats injustes de l'espoli i l'opressió, tant en el passat com en el present. Tanmateix, en una aparent paradoxa, posen l'accent en la importància de l'alegria, de l'amor i de la imaginació col·lectiva com a formes poderoses de resistència, fins i tot —i sobretot— en condicions extremes. A través de veus, cançons, sons i imatges, les seves peces embolcallen l'espectador i el connecten amb les vivències dels protagonistes en un exercici artístic que busca trencar el silenci davant la repressió del seu poble.

Sobre els artistes

Basel Abbas i Ruanne Abou-Rahme viuen i treballen a cavall entre Nova York i Ramal·lah. D'ascendència palestina, col·laboren des del 2007 en projectes que integren imatge, so, text i performance. Per mitjà de la recopilació, el mostreig i la superposició de materials trobats i de producció pròpia, la seva pràctica multidisciplinària excava, activa i reabilita històries de violència i de privació de drets i qüestiona la manera de configurar, recordar i imaginar el present.

Han estat inclosos a la llista Power 100 d'Art Review i exposaran a la pròxima edició de la Whitney Biennial de Nova York. Han presentat exposicions individuals en institucions com ara el Copenhagen Contemporary (2024), l'Astrup Fearnley Museet, Oslo (2023), el Museum of Modern Art, Nova York (2022), The Common Guild, Glasgow (2022), l'Art Institute of Chicago (2021), el Centraal Museum, Utrecht (2020), el Kunstverein, Hamburg (2018), i l'Art Jameel Project Space, Dubai (2017). La seva obra també ha format part de grans biennals internacionals, com ara la Biennial de Sharjah (2023, 2015), la Biennial de Berlín (2022), la Biennial de Busan (2018), la Biennial de Gwangju i la Biennial de São Paulo (ambdues el 2014), la Biennial d'Istanbul (2013), la Biennial de Liverpool (2010) i la Biennial de Venècia (2009).

***Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat* (2025–2026)**

Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat és una instal·lació multimèdia immersiva que pren com a punt de partida la llarga història d'espoli i reclusió dels palestins des de la Nakba del 1948 fins a l'actualitat. Basada en la recerca d'Abbas i Abou-Rahme sobre les experiències dels palestins empresonats, la instal·lació explora com la seva lluita política i el seu esperit han perdurat en les dures condicions de reclusió. A través d'enregistraments i testimonis de primera mà recopilats a la Cisjordània ocupada, la instal·lació entrellaça les veus de persones detingudes amb poemes i textos d'acadèmics i pensadors revolucionaris —alguns dels quals també han passat per la presó— i dels mateixos artistes, que reflexionen sobre el confinament, la resiliència i la justícia sota règims d'ocupació i repressió.

Aquestes veus formen una narrativa polifònica i no lineal que parla no tan sols de les dificultats físiques i psicològiques de la reclusió, sinó també de moments de tendresa, alegria i resistència creativa. La poesia i el cant sorgeixen com a pràctiques vitals a través de les quals els presos recuperen la capacitat d'acció, i es

converteixen en formes extremes de supervivència que sostenen la llibertat interior fins i tot en condicions dissenyades per aniquilar-la.

A la pel·lícula, per exemple, una dona recorda que cantava una cançó que va aprendre a la presó, la lletra de la qual anhelava una presó en ruïnes. Encara que la castiguessin en règim d'aïllament per haver cantat, explica que va valdre la pena per l'alegria i les rialles que va suscitar tant en ella com en les seves companyes preses.

La instal·lació es desplega en diversos espais. El primer envolta l'espectador en un entorn compost per un laberint de plafons metàl·lics amb fotografies i dibuixos en blanc i negre fets pel difunt Tawfik Abou-Rahme, pare de Ruanne Abou-Rahme, que evocen una sensació de tristesa i trauma. Al costat hi ha documents, cartes i poemes en anglès i en àrab. Algunes d'aquestes imatges estan impreses en teles vaporoses suspeses del sostre, la translucidesa de les quals els confereix una qualitat espectral latent. Una projecció satura una pantalla composta per tot un seguit de panells que fragmenten les imatges en moviment. De vegades fragmentades i representades com a negatius, les imatges dels dibuixos, els paisatges i els cossos es repeteixen en aquestes múltiples superfícies, oscil·lant entre la presència i l'absència.

Algunes d'aquestes imatges latents reapareixen amb intensitat renovada a la sala contigua, on una pel·lícula de tres canals narra les històries dels presos, entrellaçades amb imatges de l'entorn que els envolta. Les imatges del paisatge extramurs de la presó són presents al llarg de tota la pel·lícula, i permeten que el so i la memòria es filtrin cap a l'exterior i traspassin els límits del confinament. La presència de flora autòctona —en particular del card marià, una planta perenne i forta capaç de créixer en sòls secs i rocosos— emergeix com una metàfora poderosa de la resistència i la resiliència palestines en condicions adverses, i subratlla la connexió inseparable entre les persones i la terra.

La lògica visual i sonora de la instal·lació es fa ressò d'aquesta filtració. Les imatges projectades es resisteixen a la contenció, en desborden els marcs i vessen per pantalles, panells i rotlles de teixit. La composició sonora és densa, absorbent i obstinada; omple les sales i ressona a través del cos. El resultat és una experiència multisensorial, íntima i aclaparadora alhora, que convida els espectadors a mirar, escoltar i sentir.

Una idea estretament relacionada amb les nocions de desbordament i filtració és la del «negatiu», que es repeteix al llarg de l'obra i en la pràctica i el pensament més ampli dels artistes, que descriuen aquest estat com una forma de rebuig que proclama habitar el que ha estat negat i transformar-ho en un lloc de possibilitats. Existir en el negatiu és ocupar un espai de negació, eliminació i restricció, però és justament des d'aquest espai de carència des d'on sorgeixen formes alternatives de vida i imaginació. Aquest concepte es materialitza mitjançant imatges invertides, veus que persisteixen malgrat els intents de silenciar-les i cançons que es filtren a través de portes i parets.

Com a complement a les sales principals de la instal·lació, també es presenta una nova sèrie de gravats i projeccions —específics per a aquest espai del MACBA— exposats en nínxols que semblen cel·les. Aquestes obres exploren l'escriptura —un

procés fonamental per a la pràctica dels artistes— com a espai de memòria i com a acte de resistència, fins i tot quan a la presó l'ús del llapis i el paper està prohibit.

L'última cel·la relata el viatge transnacional del poema «Enemy of the Sun», del poeta palestí Samih al-Qasim. Durant dècades, després que el publicuessin al *Black Panther Intercommunal News Service* [Servei intercomunitari de notícies de les Panteres Negres], el poema es va atribuir erròniament al revolucionari i integrant de les Panteres Negres George Jackson, quan se'n va trobar una còpia manuscrita a la seva cel·la després del seu assassinat el 1971. Quan es va descobrir l'error, es va interpretar com un senyal del vincle poderós entre les lluites negra i palestina, un testimoni dels llenguatges compartits de resistència que transcendeixen fronteres i contextos.

Igual que les accions del Palestinian Prisoners Movement [Moviment de Presoners Palestins], gràcies a les quals les presons es van convertir en espais d'aprenentatge col·lectiu, de resistència i de consciència política, la instal·lació explora com el cant i la poesia poden ressonar més enllà de les fronteres físiques i convertir-se en forces transformadores que sostenen l'esperança i ratifiquen l'alegria de viure fins i tot en condicions impossibles.

Basel Abbas i Ruanne Abou-Rahme, captura de *Collapse*, 2009. Cortesia dels artistes.

***Collapse* (2009)**

Collapse, la primera obra col·laborativa entre els dos artistes, és una reflexió sobre la ressonància entre els moments reals i imaginaris de resistència i pèrdua. Mentre que *Presoners de l'amor* (2024-2026) es basa en testimonis d'enregistrament recent, *Collapse* es construeix a partir de fragments superposats de material d'arxiu en blanc i negre, tant fictici com documental. Aquest es basa en pel·lícules com *Elbab Elmaftouh* (Henry Bakarat, 1963), *El cuirassat Potemkin* (Serguei Eisenstein,

1925), *La Battaglia di Algeri* (Gillo Pontecorvo, 1966) i *In Search of Palestine: Edward Saïds Return Home* (Charles Bruce, 1998).

El vídeo comença amb una imatge ambigua d'una dona, surant, caient o suspesa, que marca la pauta d'una obra caracteritzada per la incertesa i la desorientació. Els gestos són aïllats i es repeteixen: cossos corrent, fugint, capturats en plena acció. Aquests moviments suspesos evocuen pànic, urgència i desplaçament, però es resisteixen a una narrativa lineal. A mesura que el vídeo avança, les imatges es tornen cada cop més borroses i desenfocades, cosa que suggereix l'erosió de la claredat històrica i la inestabilitat de la memòria.

Per mitjà d'estratègies de mostreig, superposició i repetició, l'obra desmunta el temps, les geografies, les narratives i les distincions entre realitat i ficció. Les lluites del passat ressonen en el present i revelen com el trauma reverbera a través de les generacions i com les històries de resistència es neguen a quedar relegades al passat.

Screenshots i Desktop Performances

Presoners de l'amor i *Collapse* queden connectades per una selecció de *Screenshots* (2014–en curs) i *Desktop Performances* (2021–en curs), obres que posen en relleu els processos de recerca dels artistes i les condicions infraestructurals a través de les quals les imatges i els sons circulen per internet.

Com les seves instal·lacions audiovisuals, aquests processos són acumulatius i no lineals, i vinculen diverses narratives i fonts a través de la juxtaposició i la repetició. Aquí, l'escriptori esdevé tant un espai de treball com un escenari on es creuen fragments d'història, notícies i anotacions personals. En presentar aquests materials a l'espai expositiu, Abbas i Abou-Rahme exposen la feina, sovint invisible, de recopilació, mostreig i recombinació que sustenta la seva pràctica. *Screenshots* i *Desktop Performances* funcionen com a ponts metodològics que subratllen que la circulació d'aquestes imatges —a través d'arxius, plataformes en línia i dispositius personals— és en si mateixa un lloc amb significat polític i afectiu.

En col·laboració amb

Nottingham
Contemporary

THE BELL

Kunstinstituut Melly

Títol: *Basel Abbas i Ruanne Abou-Rahme. Presoners de l'amor. Fins al sol de la llibertat.*

Inauguració: 12 de febrer, a les 19.30 h **Dates MACBA:** del 13 de febrer al 28 de setembre de 2026

Producció: MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona **Comissariat:** Hiuwai Chu, responsable d'Exposicions i conservadora del museu

■ <https://www.macba.cat/ca/premsa/basel-abbas-i-ruanne-abou-rahme-presenten-al-macba-presoners-de-lamor-fins-al-sol-de-la-llibertat-una-oda-audiovisual-a-la-resistencia-del-poble-palesti/>